

DE LA LUME ADUNATE ŞI NAPOI DATE!

EDIȚIE SUBSIDIARĂ A MINIREVISTEI MENORA
PUBLICAȚIE A COMUNITĂȚII EVREILOR FOCȘANI

„Care era atitudinea lui Caragiale față de evrei ?” – de LUCIAN – ZEEV HERȘCOVICI (articol reprodus din „Revista Expres Magazin” din Tel Aviv)

Leiba Zibal, hangiul evreu din târgușorul Podeni, reușește până la urmă să acționeze în autoapărare – (fostul său angajat, concediat, care își însoțește complexul de ură împotriva fostului stăpân cu un complex antisemit), Leiba Zibal înnebunește. Este adevărat că atacatorul tâlhar (Gheorghe) moare. Dar atunci când „mulțimea sătenilor, toți cu făcliutele de Paști aprinse, năvăliră înăuntru”, urmează deznodământul. „Zibal, care stătuse până atunci nemișcat, se ridică grav în picioare... „Leiba Zibal – zice hangiul cu tonul înalt și cu un gest larg – merge la leși să spună rabinului că Leiba Zibal nu-i jidan... Leiba Zibal este goi... pentru că Leiba Zibal a aprins o făclie a lui Christos!” Era rezultatul anormalității evreiești multiseculare, a opresiunii, a nesigurății în perioada premergătoare emancipării. Este depășirea condiției tragice a evreului. Nuvela reprezintă un document literar de prim ordin privitor la viața evreilor din România la sfârșitul sec. al XIX-lea. Poate că autorul s-a gândit și să spună acestor oameni să-și depășească frica pentru a birui. Ar putea fi această nuvelă pusă în aceeași categorie cu piesa „Manasse” a prietenului său Ronetti-Roman? Caragiale vorbește adeseori despre depășirea situației anormale a evreilor, în direcția acordării drepturilor omului, arătând existența fricii ca o consecință tragică și posibilitatea depășirii ei. Starea anormală există atât timp cât există frica de a o depăși iar frica există până la autodepășirea ei și a nedreptății. „Manasse” (scrisă de un scriitor evreu) este piesa care conduce la ideea integrării evreiești, bazată pe principiile Haskalei și asimilismului dar tot pe baza egalității, a drepturilor civice și a depășirii stării anormale. Cele două opere literare reprezintă un dialog intelectual evreo-românesc în chestiunea schimbării soartei evreilor din România de atunci, normalizând pe această cale atât situația evreilor, cât și a României.

(Continuare în numărul viitor!)

O scurtă incursiune istorică în volumul scris de profesorul CEZAR CHERCIU – intitulat „VRANCEA ȘI ȚINUTUL PUTNEI – o lume de altădată 1921 – 1945”.

La 2 martie, la Adjud, are loc întrunirea partidului averescan (Partidul Poporului) la care au luat parte: I. P. Rădulescu – Putna, colonelul Bănescu, avocatul C. V. Chele, Culiță Constantinescu, V. Șerban, toți din Focșani. Fiecare din cei prezenți au criticat vehement Partidul Țărănist, dar și pe liberali. Este criticat ministrul Chirculecu, spunându-se că „vorbește mult, promițând mult poporului, dar în schimb n-a îndeplinit nici una din promisiuni”. Din raportul poliției Focșani se remarcă „și o mișcare politică antisemită foarte serios organizată”. „Vederile cetățenilor se îndreaptă spre Liga Apărării Naționale Creștine cu sediul la Focșani, având ramificații

în mai multe sate și târguri din cuprinsul județului”. Mișcarea este condusă de domnul Ghica, un pretendent al familiei prințului Ghica, și își are sediul „într-un local principal al orașului unde se găsesc multe broșuri antisemite”. Printre susținători este consemnată doamna Tița Pavelescu, naționalistă convinsă.

Raportul arată: „Ziarele antisemite din Putna sunt trei: primul, „Santinela” ce apare din când în când sub conducerea Tiței Pavelescu, al doilea, „Fiat lux”, ce apare neregulat, și a treia publicație, „Rațiunea”, fiind împărțite printre țărani. Aici, studenți de la Iași și București au un rol important care mențin o stare conflictuală”.

(Sfârșit)

Din partea doamnei Camelia Ciobotaru care participă la Cenaclul Literar găzduit de Sinagogă în fiecare zi de luni, am primit următorul articol „Cronica unei sedințe de cenaclu”.

În încăperea din stânga gălăgia specifică așteptării sunetului de clopoțel. Pe o masă mare, asemenea unui șir de bănci perfect aliniată, „conviețuiesc” într-o înfrățire de moment: cărți, struguri, ochelari, cafele, hârtii, pahare mici, suc, apă, sărățele, unul sau două laptop-uri, pahare mari, unelte de scris... Un domn cu un zâmbet larg îi îndeamnă pe toți să servească. Aaa! Era să uit crenguța cu mere pădurețe, de pe colțul biroului aflat pe post de catedră. Părea la fel de stingheră ca și mine... Aveam să număr, după sunetul gongului, 18 participanți. Nouă fete și nouă băieți (cu rabin cu tot – domnul cu zâmbet larg și deosebită amabilitate, contrastând vizibil cu unii din mulțime care, se pare, nu trecuseră examenul dobândirii unui carnet pentru utilizarea zâmbetelor). „Aaa!... a venit și preoteasa!” se auzi deodată vocea „profesorului” care aștepta îngăduitor să se curme larma. Caut cu înfrigurare prin buzunar. Aș da oricât pentru o fărâmă din ciuperca aceea care te face mic, mic... Se pare că am rătăcit-o...

Câteva priviri curioase mă fac să-mi amintesc o întâmplare pe cât de nostimă pe atât de adevărată: Două mame stau de vorbă. Întâmplător una este soție de preot. Cealaltă îi împărtășește oful: „Cum au ieșit fetele astea două ale mele, dragă, atât de diferite?! Cea mare este tare deșteaptă! O fac doctoriță! Dar cea mică!?!... Doamne, parcă nici nu ar fi făcută de mine... E tălâmbă rău!... Dar nu mi fac griji. M-am hotărât! O fac preoteasă!”

Caut din priviri ultima banca și, pentru că este ocupată, îi încropesc un ataș dintr-un scaun răzleț și mă așez. În sfârșit, vocea de tunet a „profesorului” potolește zarva. Doar pentru puțin; atât timp cât o elevă eminentă să prezinte o cronică bine scrisă despre „Loli” (atât de bine, încât, trebuie să recunosc, m-a incitat la lectură). Zarva reîncepe, păreri pro și contra sar asemenea mingilor de tenis aruncate de un aparat automat.

(Continuarea numărul viitor)

În ideea că această nouă publicație vă va face o deosebită plăcere, noi cu considerația și respectul cuvenit, așteptăm din partea tuturor doritorilor noi mesaje, documente și alte dovezi și mărturii ale trecerii timpului, alături de care amprenta istoriei ființelor noastre a fremătat, fremătă și va fremăta.

(Pe adresa rondmircea@yahoo.com și pe site-ul www.focsnai.jewish.ro ne puteți contacta și vizualiza rodul muncii noastre).

AUTORUL - VĂ SALUTĂ CU STIMĂ ȘI CONSIDERAȚIE !!

LECTURĂ PLĂCUTĂ !

SĂRBĂTORI FERICITE VĂ UREZ !!